

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Věry Šimůnkové v právní věci žalobkyně **B. M.,** zastoupené JUDr. Robertem Jonákem, advokátem se sídlem v Havlíčkově Brodě, Žižkova 280, proti žalovanému **Ministerstvu financí, Generálnímu ředitelství cel,** se sídlem v Praze, Budějovická 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2002, č. j. 14190/02-41,

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobou včas podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2002, č. j. 14190/02-41, jakož i zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vydaného ředitelem personálního odboru Ministerstva financí, Generálního ředitelství cel, dne 29. 3. 2002, č. j. 12324/02-42, kterým nebyl žalobkyni přiznán příspěvek za službu, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí o nepřiznání příspěvku za službu a napadené rozhodnutí potvrdil.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že obě shora uvedená rozhodnutí považuje za vadná a odporující zákonu. Dne 11. 3. 2002 podala žádost o přiznání příspěvku za službu dle § 116 zákona č. 186/1992 Sb., neboť se domnívá, že splnila všechny zákonem stanovené podmínky. Na základě pracovní smlouvy ze dne 27. 3. 1990 byla zaměstnána u Ústřední celní

správy v Praze od 1. 4. 1990 na dobu do 30. 6. 1990 jako hospodářsko-správní pracovnice, když funkční plat jí byl stanoven zvláštním výměrem. Po vzájemné dohodě byl pracovní poměr prodloužen do 31. 8. 1990 a od 1. 9. 1990 byl změněn na pracovní poměr na dobu neurčitou. Dne 7. 11. 1990 byla žalobkyně generálním ředitelem Ústřední celní správy v souladu s ustanovením odstavců 7 a 8 služební instrukce č. 8/1985, skupina 15, jmenována do hodnosti celní čekatelka. Uvedená služební instrukce pojednává o jmenování a povyšování příslušníků celní správy do hodnosti, první hodností je hodnost celní čekatel. Podle této instrukce příslušník je jmenován do první hodnosti podle stupně dosaženého vzdělání, délky praxe a vzhledem k předpokládané funkci, po skončení zkušební doby a po složení služebního slibu. Pokud tedy byla žalobkyně dne 7. 11. 1990 jmenována dle služební instrukce do hodnosti celní čekatelka, byla již nejméně od té doby příslušníkem celní správy, neboť splnila předpokládané požadavky.

Žalobkyně dále uvedla, že žalovaný se nezabýval jím doloženým tvrzením, že byla již dne 7. 11. 1990 jmenována do hodnosti celní čekatelky. Rozhodně se nejednalo o sdělení plánované hodnosti, ale o právně relevantní jmenování. Žalovaný však tvrdí, že ke jmenování žalobkyně do hodnosti celní čekatelky došlo až dne 1. 2. 1994, od této doby jí také náleží hodnostní příplatek, do tohoto data nebyla celníkem. S tím žalobkyně nesouhlasí, neboť dne 1. 9. 1994 byla povýšena do hodnosti vrchní celní nadstrážmistr, při tomto povýšení muselo být uvažováno již s jmenováním do hodnosti celní čekatelky z 7. 11. 1990, když jinak by nesplnila podmínku doby výsluhy let v hodnosti. Žalobkyně je proto toho názoru, že jí měla být do doby trvání služebního poměru rozhodné pro přiznání nároků vyplývajících ze služebního poměru započítána i doba pracovního poměru příslušníka celní správy, a to nejméně od 7. 11. 1990. Při započítání doby pracovního poměru od tohoto data by pak splnila podmínku konání služby alespoň po dobu deseti let a příspěvek za službu jí měl být přiznán. Závěrem uvedla, že správní orgány v její věci porušily ustanovení § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu, které vymezují náležitosti rozhodnutí a řízení mu předcházejícího, zejména zásadu, aby rozhodnutí vycházelo ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci a bylo založeno na správné aplikaci hmotného práva.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že za stěžejní považuje skutečnost, že žalobkyně byla od 1. 4. 1990 zaměstnána u Ústřední celní správy jako hospodářsko-správní pracovnice a až od 1. 2. 1994 byla na základě dohody přeřazena do funkce celničky. Až od tohoto okamžiku lze počítat dobu rozhodnou pro přiznání příspěvku za službu celníka, ani po započtu této doby však žalobkyně nedosáhla deset let trvání služebního poměru a nárok na příspěvek za službu jí proto nevznikl. Žalovaný dále nesouhlasí s tvrzením, že žalobkyně se stala celníkem již 7. 11. 1990 jmenováním do hodnosti celní čekatelky, neboť na Ústřední celní správě byly hodnostmi označovány všechny funkce bez ohledu na zařazení zaměstnanců a všichni zaměstnanci byli jednotně do těchto hodností jmenováni. Pouze celníkům ale náležel hodnostní příplatek, pouze celníci byli vystrojeni uniformou, žalobkyni však hodnostní příplatek s ohledem na její zařazení nenáležel a ani nebyl vyplácen, když byla odměňována podle předpisů platných pro administrativní zaměstnance. Nebylo s ní nakládáno jako s celníkem a nevztahovaly se na ni povinnosti spojené se zařazením celníka, služební přísahu celníka složila až 25. 11. 1994 po absolvování celního kursu. Závěrem žalovaný odmítl názor žalobkyně, že v řízení došlo k porušení ustanovení správního řádu, neboť na rozhodování o právech a povinnostech celníka se správní řád nevztahuje, protože danou oblast upravuje výlučně zákon č. 186/1992 Sb. Ze všech uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného uvedla, že současně se vznikem pracovního poměru absolvovala proškolení z tzv. celního minima a na základě absolvování tohoto kursu složila přísahu a byla jí udělena hodnost celní čekatelky. Současně s tím obdržela služební stejnokroj, nelze proto souhlasit se závěrem žalovaného, že nebyla v době od 1. 4. 1990 do 1. 2. 1994 celníkem, neboť měla udělenu hodnost vyplývající ze služebního poměru, byla vybavena uniformou a skutečnost, že jí nebyl vyplácen hodnostní příplatek, nemůže jít k její tíži.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 30. 8. 2002, č. j. 28 Ca 453/2002 - 15, které nabylo právní moci dne 27. 9. 2002, věc postoupil Vrchnímu soudu v Praze s odkazem na ustanovení § 246 odst. 2 občanského soudního řádu, ve znění platném do 31. 12. 2002, dle kterého jsou k přezkoumávání rozhodnutí ústředních orgánů státní správy, s výjimkou věcí důchodového a nemocenského zabezpečení, důchodového pojištění a hmotného zabezpečení uchazečů o zaměstnání podle předpisů o zaměstnanosti, věcně příslušné vrchní soudy.

Protože daná věc nebyla skončena Vrchním soudem v Praze do 1. 1. 2003, kdy nabyl účinnosti zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), věc byla předložena Nejvyššímu správnímu soudu s odkazem na ustanovení § 132, větu druhou, s. ř. s., podle kterého věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení vrchním soudům, převezme a dokončí Nejvyšší správní soud v řízení podle ustanovení části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s., tedy v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu předloženého žalovaným vyplývá, že pracovní poměr žalobkyně vznikl na základě pracovní smlouvy ze dne 27. 3. 1990 ke dni 1. 4. 1990 s tím, že žalobkyně zastávala funkci hospodářsko-správní pracovnice pro výkon administrativních a účetních prací ve finančně rozpočtovém útvaru na dobu určitou do 30. 6. 1990. Dne 26. 6. 1990 jí byl pracovní poměr po vzájemné dohodě prodloužen na dobu určitou do 31. 8. 1990, od 1. 9. 1990 byl změněn pracovní poměr na pracovní poměr na dobu neurčitou. Dne 27. 3. 1990 byl žalobkyni stanoven funkční plat ve výši 1900 Kčs podle výnosu Federálního ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 23. 11. 1987, č. j. 515-35700-5140. Ze spisu je dále patrné, že s účinností od 1. 6. 1991 byla žalobkyně odvolána z dosud zastávané funkce hospodářsko-správní pracovnice a zařazena do funkce referentky, dnem 1. 11. 1991 byla odvolána z funkce referentky a zařazena do funkce samostatné referentky a s účinností od 1. 2. 1994 byla přeřazena z funkce technicko-administrativní pracovnice do funkce celničky. Z platových výměrů ze dne 29. 6. 1992, 1. 9. 1992 a 6. 8. 1993 vyplývá, že žalobkyně byla podle nařízení vlády č. 223/1992 Sb., kterým se provádí zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, zařazena jako administrativně-technický zaměstnanec do 4. platové třídy, a to bez hodnostního příplatku. Z hodnostního výměru ze dne 14. 1. 1994, č. j. 41-4003/93, vyplývá, že žalobkyně s účinností od 1. 2. 1994 byla jmenována do hodnosti celní čekatel, čemuž odpovídá platový výměr ze dne 24. 1. 1994, č. j. 41-4003/93, z něhož je zřejmé, že žalobkyně byla zařazena do funkce celní úředník 8. třídy a že od 1. 2. 1994 jí byl kromě jiného přiznán i hodnostní příplatek ve výši 700 Kč. Součástí správního spisu je také jmenování ze dne 7. 11. 1990, č. j. 41-1513/90, adresované žalobkyni, z něhož je patrné, že uvedeným dnem byla žalobkyně jmenována do hodnosti celní čekatelka.

Z obsahu spisu dále vyplývá, že služební poměr žalobkyně skončil uvolněním dnem 28. 2. 2002.

Podle ustanovení § 116 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění platném pro projednávanou věc, kterým je upraven příspěvek za službu i pro celníky, příspěvek za službu náleží za podmínek dále uvedených policistovi, jehož služební poměr skončil uvolněním nebo propuštěním z některého z důvodů uvedených v § 106 odst. 1 písm. a), b), c) a odst. 2. Podle § 117 odst. 1, věta první, citovaného zákona příspěvek činí 20 % služebního příjmu, jestliže policista konal službu alespoň po dobu deseti roků.

Podle čl. VI odst. 3 zákona č. 113/1997 Sb., kterým se mění celní zákon, ve znění platném pro projednávanou věc, celníkovi se do doby trvání služebního poměru rozhodné pro přiznání nároků vyplývajících ze služebního poměru započítávají doby, pokud byly započteny podle dosavadních předpisů pro pracovní poměr s výjimkou doby pro přiznání odchodného, která počíná běžet dnem vzniku služebního poměru podle tohoto zákona.

Zásadní námitkou žalobkyně je tvrzení, že měla být do doby trvání služebního poměru rozhodné pro přiznání nároků vyplývajících ze služebního poměru započítána i doba pracovního poměru příslušníka celní správy, a to nejméně od 7. 11. 1990, s ohledem na skutečnost, že tímto dnem byla jmenována do hodnosti celní čekatelky. Nejvyšší správní soud se s touto námitkou neztotožnil, neboť v průběhu správního řízení bylo najisto postaveno, že žalobkyně ode dne vzniku pracovního poměru, tj. od 1. 4. 1990, vykonávala funkci hospodářsko-správní pracovnice pro výkon administrativních a účetních prací ve finančně rozpočtovém útvaru na Ústřední celní správě v Praze. Z funkce administrativní pracovnice byla žalobkyně převedena do funkce celníka až k 1. 2. 1994, k tomuto datu byl žalobkyni také vydán platový výměr s uvedením funkce celní úředník 8. třídy. Z pracovního zařazení žalobkyně do 1. 2. 1994 je nutno dovodit, že se na ni nevztahovaly povinnosti celníka, které vyplývaly z tehdy platného zákona č. 44/1974 Sb., celního zákona. Podle § 11 odst. 1 tohoto zákona příslušníky celní správy byli pracovníci celnic, celních ředitelství a ústřední celní správy, kteří podle pracovní smlouvy plnili úkoly stanovené tímto zákonem. Žalobkyně sice byla zcela nepochybně pracovnicí Ústřední celní správy v Praze, avšak vzhledem ke svému zařazení neplnila úkoly stanovené tímto zákonem, protože nebyla oprávněna ke služebním úkonům či služebním zákrokům, jak byly stanoveny v § 12a odst. 1 až 3 citovaného celního zákona. Ze stavu administrativních pracovníků do funkce celníka byla žalobkyně prokazatelně převedena až k 1. 2. 1994, teprve počínaje tímto dnem bylo možné v jejím případě aplikovat ustanovení shora citovaného čl. VI odst. 3 zákona č. 113/1997 Sb., jehož smyslem bylo zahrnout do doby rozhodné pro přiznání příspěvku za službu takové doby trvání pracovního poměru, při kterých byl celník v pracovním poměru vystaven srovnatelným podmínkám výkonu práce příslušníků bezpečnostních sborů, a to vzhledem k většímu rozsahu jejich zákonem stanovených povinností či ohrožení života a zdraví vyplývajícímu z plnění úkolů celní správy při ochraně zájmů státu. Přiznání příspěvku za službu i za dobu výkonu práce, která není srovnatelná s prací příslušníků celní správy plnících úkoly stanovené celním zákonem, jak požaduje žalobkyně, nemá žádnou oporu ve shora citovaných právních předpisech. Na tomto závěru soudu nemůže nic změnit ani skutečnost, že žalobkyně doložila své jmenování do hodnosti celní čekatelky od 7. 11. 1990, neboť v průběhu řízení žádným způsobem neprokázala, že od uvedené doby až do 1. 2. 1994, kdy byla převedena z funkce administrativní pracovnice do funkce celníka, ve skutečnosti jako příslušnice celní správy plnila úkoly stanovené zákonem č. 44/1974 Sb., celním zákonem, či funkci celníka dle později platného celního zákona č. 13/1993 Sb.

Soud neshledal důvodnou ani námitku týkající se porušení § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, neboť řízení ve věcech služebního poměru celníků je upraveno v § 122 až § 138 zákona č. 186/1992 Sb., v platném znění, nikoliv v zákoně o správním řízení.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal žalobu jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl soud bez jednání za podmínky souhlasu účastníků řízení (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný nárok na náhradu nákladů řízení nevznesl. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. 5. 2004

JUDr. Radan Malík
předseda senátu